

Kinder- en Jeugdboeken

Zondagsschoolboekjes

Recensie

Auteur: W.G. van de Hulst

Titel: Ouwe Bram

Druk: 1

110 blz.

Voor Kersttijd noem ik nog "Ouwe Bram", een bekroond boek van den heer v.d. Hulst, het nieuwe licht aan den hemel der kinderliteratuur, die de belofte in zich draagt, een ster van eerste grootte te zullen worden onder de vele, die aan dat firmament schitteren, of meenen zulks te doen, of ook wel als een vonk opvliegen, daar even blijven hangen en zich verbeelden een ster te zijn, doch waarvan bij 't neervallen slechts een zwarte sintel overblijft. Als nu de heer v.d. Hulst maar ernstige studie aan zijn onmiskenbaar talent blijft voegen, niet te spoedig een veelschrijver wordt en al zijn liefde aan dit werk wil geven, tot hoe grooten zegen kan zijn arbeid dan nog zijn! Ik vind dat "Ouwe Bram" wel een bijzonder boek; en veel is er in heel teer en mooi. Een oude man woont geheel alleen met zijn verdriet en zijn wrok, in 't huisje bij den Griendijk. Kwajongens plagen hem, al zijn ze in hun hart o, zoo bang voor dien zonderlingen grijsaard, wiens leed voor iedereen verborgen, wiens grommende stem aan allen bekend is. Ze bespieden hem door 'n reetje van 't gordijn, als hij een oud kistje op wieltjes, met een pop er in, voor zich heeft staan en lacht; maar "als zijn stroeve lippen zich plooiden werd het een grijns." "Dat is zeker een tooverpop hoor!" fluistert angstig Jaapje. Dan zien ze hem naar de bedstee gaan en lang rommelen achter de gordijnen. "Hij telt z'n geld, da's vast!" zegt Rooie Rinus, en wild bommert hij op de ruiten en schreeuwt en scheldt. Dat is een der hoofdfiguren die Rooie Rinus "la bete noire" van 't verhaal, die steelt en liegt en het zoo aanlegt dat Ouwe Bram, in zijn plaats, achter slot en grendel komt. Hein weet daar ook van; en heerlijk mooi is die zielestrijd van Hein beschreven, waar hij zich schuldig gevoelt als heler, door zich te laten omkopen voor een dubbeltje om te zwijgen. Misschien is die wroeging voor een kind wat te lang uitgesponnen, maar wat is die moeder van Hein ook goed geschetst en dan die lieve kleine Mies, met haar "Itte het zattoet": dit is niet het kind dat den oude bekeert, maar dat een zonnestraal op zijn pad is. Het eerste deel van het boek is wel heel mooi en waar. In 't eind voelt men meer verdichting. Er is zeker actie genoeg in 't verhaal. De automobiel had ik gaarne gemist. Het Geldersch spreken van Rinus en Bram bepaalt zich tot enkele woorden. Mij dunkt, het had er niet in moeten voorkomen of anders beter in worden doorgevoerd. Laat ik nu nog mogen opmerken (want 't boek is waard er alles van te zeggen, wat men er van op 't hart heeft) dat het misschien wat vreemd is dat Hein, na zijn oprecht berouw en Bram's verlossing uit de gevangenis, toch nog leedvermaak om Bram kan hebben en een steen onder de plank legt, waarover deze loopt, (blz. 68) al was de bedoeling ook slechts een grap en niet zulk een ongeval als er uit voortkwam. Dit boek met zoo schoonen inhoud is waard ook nog op beter papier en met duidelijker letter te worden uitgegeven. Isings teekende er goede plaatjes bij.

Boekbeoordeling in Het Kind, 18-12-1909

Auteur: W.G. van de Hulst

Titel: Ouwe Bram

Druk: 2

108 blz.

Dat van dit boekje een tweede druk verschijnt, verwondert ons niet; we durven het er nog wel meer

voorspellen. 't Is geschreven door een meester in 't vertellen. En 't is een aandoenlijk verhaal van dien ouwen brommer die zoo eenzaam in zijn hutje woonde, die geen »jongens« kon luchten of zien, die bij niemand in 't dorp geacht, laat staan bemind was, naar door groot en klein van allerlei leelijks werd verdacht, en die in zijn eenzaamheid zulk een groot en diepgaand leed verborg; die nog slechts leefde bij de herinnering van lang vervlogen geluk, dat zoo wreed werd verstoord, telkens weer, door de baldadigheid van »die jongens«; die niet meer liefhebben kon en toch innerlijk zoo schreiende behoefte aan liefde had; die door alle bitterheden heen ten slotte toch 't geluk wedervond door te luisteren naar de stem der liefde in 't Evangeliewoord, dat kwam tot hem en in zijn eigen hart; ja, daardoor hèt geluk vond, stervend het leven vindend in Hem, Die voor schuldigen en ellendigen zijn leven gaf. Is dit alles mooi geteekend, niet minder mooi is de teekening van de karakters der jongens, die een hoofdrol spelen, van hun jongensspel, hun jongens-onbezonnenheid en -baldadigheid; maar ook van den strijd in 't jongenshart tusschen goed en kwaad; en van de overwinning, die ook een jongen in 's Heeren kracht behalen kan. Slechts één bedenking hebben we: is die strijd niet wat té mooi geteekend en vooral té uitvoerig, té analyseerend ten tooneele gevoerd? Zou de belangstelling der jeugdige lezers er steeds voldoende door worden geboeid? Deze bedenking dringt zich te ernstiger op, waar niet meer de strijd in 't jongenshart, maar die van ouwen Bram zoo geanalyseerd wordt. Overigens hebben we niets dan lof voor dit mooie verhaal, door jong en oud met graagte en zeker niet zonder zegen gelezen. Taal en stijl laten, weinig of niets te wenschen. Of het nog al eens herhaalde »wel ja!« bij de jongens naar 't leven is? Hartelijk aanbevolen voor jongens van 12 jaar en ouder.

Boekbeoordeling in bijblad van "De Christelijke Familiekring : tijdschrift voor zondagsschool en huisgezin", 1913

Auteur: W.G. van de Hulst

Titel: Ouwe Bram

Druk: 2

108 blz.

Geïll. Omslag. Gecartonneerd. Met 12 pentteekeningen. Prijs 50 ct. "Ouwe Bram" was een eenzaam overgebleven grootvader, die in zijn leven veel geleden had van "wilde jongens", door wier ondeugende streken zijn dochter en zijn eenig kleinkind, de doofstomme Jenneke, zelfs het leven verloren. Dat bittere levenslot had den oude zonderling gemaakt en hem vooral niet haat tegen "die jongens" vervuld. Op de plaats, waar hij na al zijn ellende heengetrokken was, wist niemand van zijn leed en was hij het voorwerp van bespotting, plagerij en vrees, doch ook van medelijden. Veel had hij te verduren van den onbezonnen Hein Hoevers en den kwaadwilliger "Rooien Rinus". Toen de laatste een dief en brandstichter bij zijn baas werd, gelukte het hem "Ouwen Bram" verdacht te maken. Hein Hoevers, die bewijzen had van Rinus' schuld, verzweeg die eerst uit valsche schaamte, doch na heftigen strijd overwon hij met Gods hulp den Booze. Rinus vluchtte en Bram werd vrijgelaten, die later Hein met een paar kameraden uit het water van den oever des doods redde, en daarmede, eveneens na hevigen zielestrijd, zijn zondigen haat overwon. In dat donkere hart drong langzamerhand het schijnel des Evangelies door. Eindelijk stierf "Ouwe Bram" volstrekt niet als een "heldere brief", maar toch zoo, dat men hem naar den aard der liefde behouden achtte. Het verhaal is verdeeld in 7 hoofdstukken met opschrift. Taal en stijl zijn goed verzorgd, de verhaaltrant is

boeiend. Boekjes als "Ouwe Bram" lazen wij nog niet veel. Het is geheel uit het leven en naar het leven geschetst. Er zijn o.i. prachtige psychologische passages in. Die benauwde jongensziel van Hein Hoevers met zijn dubbeltje bv. is eenig geteekend; dat bidden van dien Hein, dat geen bidden en toch ook wel bidden was; die zielsbewegingen van den ouden, mistroostigen Bram en die worstelingen tegen den haat; wij vinden den vorm, de teekening eenig. Jongens zullen dit echt vinden. Hein Hoevers en "Ouwe Bram", de knaap en de oude man, ondervonden beiden, dat er geen vrede met God mogelijk is, zolang niet gebroken wordt met de zonde. Beiden ervoeren tevens, dat zij in zichzelf de kracht daartoe niet bezaten. Bijzonder leerzaam is het verhaal, waar het in beider geschiedenis doet uitkomen, dat alleen in den weg des gebeds in 's Heeren kracht de zonde overwonnen en de vrede des harten verkregen wordt. De Schrijver heeft bedoeld, tot alle ondeugende jongens te zeggen: "Jongens, jullie moet nooit oude, zonderlinge mensen plagen." Die vermaning is voor onze jongens niet kwaad, want zij doen het, helaas! soms wel graag. En toch is het groote zonde, een zonde, die haar straf met zich brengt. In zoo'n zonderlingen "ouwe" schuilt soms een diep neergedrukt kind Gods. Het sterfbed van "Ouwen Bram" is alleen wat idealistisch. Waar hij in Gods kracht zijn zonde overwonnen en dit door daden getoond heeft, kon wel gesproken worden van een gegronde hope op het eeuwige leven. Maar nu, ook waar de oude weinig of niets spreekt, heet het, nadat de dominee gebeden had: "Bram luisterde en de oude, wondere muziek zong om zijn hoofd in brandend verlangen schreide zijn innige smeeking omhoog, om genade een wonder-heerlijke vrede daalde neder in Brams hart ... Zacht-ruischende stemmen zongen gevolgd door Dominee's zachte betuiging na Brams heengaan: "Heer, wij danken U, wij danken U!" Dit boek heeft echter zulke uitnemende eigenschappen en biedt zoo voortreffelijke leeringen, dat we 't van harte aanbevelen voor jongens boven de 10 jaar. Onder Gods zegen kan 't veel nut stichten. De Nederlandsche Zondagsschoolvereeniging had gelijk, toen ze dit werkje bekroonde. De typografische uitvoering is onberispelijk. De prentjes zijn ook heel aardig. Er zit karakter in. Zulk een kinderboekje is inderdaad een aanwinst.

Boekbeoordeling van Kinderlectuur voor de Zondagsschool door de Commissiën van "Jachin", 1913

Auteur: W.G. van de Hulst

Titel: Ouwe Bram

Druk: 3

110 blz.

"Ouwe Bram" was een eenzaam overgebleven Grootvader, die in zijn leven veel geleden had van "wilde jongens", door wier ondeugende streken zijn dochter en zijn eenig kleinkind, de doofstomme Jenneke, zelfs het leven verloren. Dat bittere levenslot had den oude zonderling gemaakt en hem vooral met haat tegen "die jongens" vervuld. Op de plaats, waar hij na al zijn ellende heengetrokken was, wist niemand van zijn leed en was hij het voorwerp van bespotting, plagerij en vrees, doch ook van medelijden. Veel had hij te verduren van den onbezonnen Hein Hoevers en den kwaadwilligen "Rooien Rinus". Toen de laatste een dief en brandstichter bij zijn baas werd, gelukte het hem "Ouwen Bram", verdacht te maken. Hein Hoevers, die bewijzen had van Rinus' schuld, verzweeg die eerst uit valsche schaamte, doch na heftigen strijd overwon hij met Gods hulp den Booze. Rinus vluchtte en Bram werd vrijgelaten, die later Hein met een paar kameraden uit het water van den

dood redde, en daarmee, eveneens na hevigen zielestrijd, zijn zondigen haat overwon. In dat donkere hart drong langzamerhand het schijnsel des Evangelies door. Eindelijk stierf "Ouwe Bram", volstrekt niet als een "heldere brief", maar toch zoo, dat men hem naar den aard der liefde behouden achtte. Het verhaal is verdeeld in 7 hoofdstukken met opschrift. Taal en stijl zijn goed verzorgd, de verhaaltrant is boeiend. Boekjes als "Ouwe Bram" lezen wij nog niet veel. Het is geheel uit het leven en naar het leven geschetst. Er zijn o.i. prachtige psychologische passages in. Die benauwde jongensziel van Hein Hoevers met zijn dubbeltje is eenig geteekend; dat bidden van dien Hein, dat geen bidden en toch ook wel bidden was; die zielsbewegingen van den ouden, mistroostigen Bram en die worstelingen tegen den haat; wij vinden den vorm, de teekening eenig. Jongens zullen dit echt vinden. Hein Hoevers en "Ouwe Bram", de knaap en de oude man, ondervonden beiden, dat er geen vrede met God mogelijk is, zoolang niet gebroken wordt met de zonde. Beiden ervoeren tevens, dat zij in zichzelf de kracht daartoe niet bezaten. Bijzonder leerzaam is het verhaal, waar het in beider geschiedenis doet uitkomen, dat alleen in den weg des gebeds in 's Heeren kracht de zonde overwonnen en de vrede des harten verkregen wordt. De Schrijver heeft bedoeld, tot alle ondeugende jongens te zeggen: "Jongens, jullie moet nooit oude, zonderlinge menschen plagen". Die vermaning is voor onze jongens niet kwaad, want zij doen het, helaas! soms wel graag. En toch is het een groote zonde, een zonde, die haar straf met zich brengt. In zoo'n zonderlingen "ouwe" schuilt soms een diep neergedrukt kind Gods. Het sterfbed van "Ouwen Bram" is alleen wat idealistisch. Waar hij in Gods kracht zijn zonde overwonnen en dit door daden getoond heeft, kon wel gesproken worden van een gegronde hope op het eeuwige leven. Maar nu, ook waar de oude weinig of niets spreekt, heet het, nadat de dominee gebeden had: "Bram luisterde en de oude, wondere muziek zong om zijn hoofd in brandend verlangen schreide zijn innige smeeking omhoog, om genade een wonder-heerlijke vrede daalde neder in Brams hart Zacht-ruischende stemmen zongen gevolgd door Dominee's zachte betuiging na Brams heengaan "Heer, wij danken U, wij danken U!" Dit boek heeft echter zulke uitnemende eigenschappen en biedt zoo voortreffelijke leeringen, dat we 't van harte aanbevelen voor jongens boven de 10 jaar. Onder Gods zegen kan 't veel nut stichten. De Nederlandsche Zondagsschoolvereeniging had gelijk, toen ze dit werkje bekroonde. De typografische uitvoering is onberispelijk. De prentjes zijn ook heel aardig. Er zit karakter in.

Boekbeoordeling van Kinderlectuur voor de Zondagsschool door de Commissiën van "Jachin", 1916

Auteur: W.G. van de Hulst

Titel: Ouwe Bram

Druk: 4

109 blz.

In dit veelszins uitnemend boekje schetst de schrijver het leven van één dier vereenzaamden onder de menschen, die doordat ze met hun smart steeds tot zich zelf inkeeren, allengs met de geheele samenleving op gespannen voet raken. Vooral de jongens, de vroolijke, dartele, maar dikwijls onbezonnen jongens zijn het voorwerp van de haat van „Ouwe Bram". Door hun onbezonnenheid werd hij van alles, wat hem overbleef van zijn dochter en later van zijn kleinkind, beroofd. Vooral aan dat kleinkind had hij zich gehecht, met al de liefde zijner ziel. Niemand kent echter het geheim van

den zonderling. Hii wordt ontweken, gevreesd, gewantrouwd, bespot. En dat alles doet zijn haat nog toenemen. Gelukkig blijft hij ter kerk gaan en dat wordt het middel tot zijn behoud. Hij leert iets van de liefde van Christus verstaan en zijn haat overwinnen. Ten koste van zijn eigen leven redt hij ten slotte drie knapen, die in een storm op een veenplas dreigde om te komen. Zeer aanbevolen.

Boekbeoordeling in bijblad van "De Christelijke Familiekering : tijdschrift voor zondagsschool en huisgezin", 1919

Auteur: W.G. van de Hulst

Titel: Ouwe Bram

Druk: 5

109 blz.

Niemand op het dorp weet eigenlijk goed wie Bram is En vanwaar hij komt. Hij is een vreemde, eenzelvige man, die het middelpunt is van den spot van de dorpsjeugd. Hein Hoevers is een van zijn plaaggeesten, maar Rooie Rinus, de knecht van boer Dorresteyn, is de ergste kwelduivel. Deze is het ook, die Bram beschuldigt brand te hebben gesticht en te hebben gestolen. Hein beschuldigt den oude mede van den misdaad, maar in zijn hart voelt hij, dat hij geen recht van spreken heeft. Want Rooie Rinus heeft hem overgehaald de bezwarende getuigenis af te leggen. Later ervaart Hein, dat Rinus zelf de dader is. Dan kan hij zich niet langer bedwingen en brengt alles aan het licht. Bram wordt weer op vrije voeten gesteld, maar zijn haat tegen alle jongens is blijven bestaan. Niet alleen, omdat ze zijn ouden dag vergallen, maar vooral omdat door hun onvoorzichtigheid eenmaal zijn huis is afgebrand, waarbij zijn dochter in den rook stikte en allermeeest, omdat jongens eenmaal spelenderwijze de eenigste, die hem overgebleven was, zijn kleindochtertje in het water geworpen hadden. Maar als eenige jongens, waaronder Hein, een ongeluk met een boot krijgen, zegeviert de liefde en redt hij hen. Het kost hem zijn eigen leven, maar in de laatste oogenbikken verzoent hij zich met God en menschen. Zeer aanbevolen voor jongens van 10-14 jaar. Tien zwarte plaatjes in den tekst. Goede uitvoering.

Boekbeoordeling in bijblad van "De Christelijke Familiekering : tijdschrift voor zondagsschool en huisgezin", 1921

Auteur: W.G. van de Hulst

Titel: Ouwe Bram

Druk: 7

110 blz.

G. K. C. O. 10 t. d. t. f 1.-. (Bekroond door de Nederlandsche Zondagsschoolvereeniging). "Ouwe Bram" was een eenzaam overgebleven grootvader, die in zijn leven veel geleden had van "wilde jongens", door wier ondeugende streken zijn dochter en zijn menig kleinkind, de doofstomme Jenneke, zelfs het leven verloren. Dit bittere levenslot had den oude zonderling gemaakt en hem vooral met haat tegen "die jongens" vervuld. Op de plaats, waar hij na al zijn ellende heengetrokken was, wist niemand van zijn leed en was hij het voorwerp van bespotting, plagerij en vrees, doch ook van medelijden. Veel had hij te verdragen van den onbezonnen Hein Hoevers en den kwaadwilligen "Rooien Rinus". In dat donkere hart drong langzamerhand het schijnsel des Evangelies door. Eindelijk

stierf "Ouwe Bram" volstrekt niet als een "heldere brief", maar toch zóó, dat men hem naar den aard der liefde behouden achtte. Taal en stijl zijn uitnemend verzorgd. De verhaaltrant is zeer boeiend. 't Is alles uit het leven en naar het leven geschetst. De Schrijver heeft bedoeld, tot alle ondeugende jongens te zeggen, dat ze toch nooit oude, zonderlinge mensen zullen plagen. Waarlijk geen overbodige vermaning. Het sterfbed van "Ouwe Bram" is wel wat idealistisch. Dit boekje met zijn mooien omslag en sprekende plaatjes, heeft uitnemende eigenschappen, en biedt voortreffelijke leeringen. Wij bevelen het van harte aan. Onder Gods zegen kan het veel nut stichten.

Boekbeoordeling van Kinderlectuur voor de Zondagsschool door de Commissiën van "Jachin", 1926

Auteur: W.G. van de Hulst

Titel: Ouwe Bram

Druk: 8

110 blz.

Bijzonderheden: Oorspronkelijk werk, geschikt voor jongens en meisjes van 10-14 jaar; 8ste druk; omvang 108 bladz. met 12 ill. van Isings; prijs f0.55 gec, geb. f 1.00 hoger. Korte inhoud: Van de Hulst beschrijft ons het leven van een vereenzaamd, ouden man, die aan den plas een eenzellig leven leidt, en als visscher en biezensnijder zijn brood verdient. Door verregaande onnadenkendheid en roekeloosheid van kwajongens heeft hij dochter en kleindochtertje verloren. De bittere ervaringen in het leven hebben hem hard gemaakt. In iederen jongen ziet hij een vijand. - Zijn liefde gaat echter uit tot Mies, een 4-jarig meisje, dat hem aan zijn kleindochtertje herinnert. Het zonderlinge gedrag van den oude is oorzaak, dat een slechte jongen, Rooie Rinus, wordt geloofd, als hij door dezen ten onrechte van brandstichting beschuldigd wordt. Gelukkig blijkt zijn onschuld. Rinus is de dader. Ten slotte redt ouwe Bram drie jongens, die bij stormweer met zijn boot waren gaan varen. Ten gevolge van de ontbering wordt hij ziek en sterft, nadat hij eerst vrede heeft gevonden. Door deze geschiedenis is heengevlochten het leven van Hein, Mies' broertje, die in de kracht Gods tegen zijn zonden strijdt en overwint. Beoordeeling: Van dit boek moet een goede invloed uitgaan op het gemoed der jongens. Uit zielkundig oogpunt zal het door alle jonge lezers niet even gemakkelijk zijn te verstaan. Mooi is de teekening van Heins strijd tegen zichzelf, van welken strijd Salomo reeds zeide: "Hij, die zichzelf overwint, is sterker dan hij, die een stad inneemt". Hier en daar vertoont dit verhaal overkomst met "Zoo'n vreemden jongen", als de schrijver het heeft over den wilden wind, waartegen de jongens optornen; over de duilen, die, met petroleum overgoten, zoo mooi branden. Uit een oogpunt van stijl is het lang niet 't minste van Van de Hulsts pennevruchten. Aardig is het gebruik van 't stafrijm: de wilde wind - blijde liedjes - dol blij - 't ruischende riet - donkere stormwolken dreigden in duistere verten - in het ruizelend riet weeklaagde de wind - enz. Hartelijk aanbevolen. G. Dick

J.Lens Bibliotheekgids voor Chr. School- en Jeugdbibliotheken, 1930

[Open Gids](#)

Auteur: W.G. van de Hulst

Titel: Ouwe Bram

Druk: 8
110 blz.

Een der mooiste jongensboeken van dezen bekenden schrijver. De inhoud blijft steeds boeiend en de ruwste jongen wordt stil bij het lezen van dit verhaal, vooral in 't eind, als de veel geplaagde en bespote "Ouwe Bram" (die gebukt gaat onder een nameloos verdriet en daardoor eenigszins zonderling zich gedraagt) het leven zijner kwelgeesten redt, maar daarbij zelf ten onder gaat en sterft, vertrouwend op de barmhartigheid van den Heiland. Dit boek zal den jongens leeren, hun plaaggeest te beteugelen. De kartonnen band, met vergulde letters, is prachtig. Leeftijd 12-13 jaar.

Boekbeoordeling van de Ned. Hervormde Zondagsscholenbond op Geref. Grondslag, 1930

Auteur: W.G. van de Hulst
Titel: Ouwe Bram
Druk: 9
110 blz.

jongensboek; geschikt voor een leeftijd van 10-14 jaar; algemeene strekking. Korte inhoud: Ouwe Bram, die in het huisje bij de plassen woont, wordt door iedereen voor een zeer geheimzinnig persoon gehouden. Maar Ouwe Bram heeft dan ook heel wat meegemaakt. Wilde jongens hadden den oude zijn dochter verbrand! Wilde jongens hadden zijn kindje verdronken! Wilde jongens hebben tenslotte zijn eigen leven geëisch! Algemeene op- of aanmerkingen: Een prachtboek! Keurig beschreven is de strijd, die woedt in de ziel van Ouwe Bram. Een boek, dat de jongens zullen verslinden. Bovendien een boek, dat opvoedende waarde heeft. Conclusie: Warm aanbevolen voor Z.S.

Boekbeoordeling van de Ned. Hervormde Zondagsscholenbond op Geref. Grondslag, 1933

Auteur: W.G. van de Hulst
Titel: Ouwe Bram
Druk: 9
110 blz.

"Ouwe Bram" was een eenzaam overgebleven grootvader, die in zijn leven veel geleden had van "wilde jongens", door wier ondeugende streken zijn dochter en zijn eenig kleinkind, de doofstomme Jenneke, zelfs het leven verloren. Dit bittere levenslot had den oude zonderling gemaakt en hem vooral met haat tegen "die jongens" vervuld. Op de plaats, waar hij na al zijn ellende heengetrokken was, wist niemand van zijn leed en was hij het voorwerp van bespotting, plagerij en vrees, doch ook van medelijden. Veel had hij te verdragen van den onbezonnen Hein Hoevers en den kwaadwilligen "Rooien Rinus". In dat donkere hart drong langzamerhand het schijnsel des Evangelies door. Eindelijk stierf "Ouwe Bram" volstrekt niet als een "heldere brief", maar toch zóó, dat men hem naar den aard der liefde behouden achtte. Taal en stijl zijn uitnemend verzorgd. De verhaaltrant is zeer boeiend. 't

Is alles uit het leven en naar het leven geschetst. De schrijver heeft bedoeld, tot alle ondeugende jongens te zeggen, dat ze toch nooit oude, zonderlinge mensen zullen plagen. Waarlijk geen overbodige vermaning. Het sterfbed van "Ouwe Bram" is wel geidealiseerd. Dit boekje met zijn mooien omslag en sprekende plaatsjes, heeft uitnemende eigenschappen en biedt voortreffelijke leeringen. Wij bevelen het van harte aan. Onder Gods zegen kan het veel nut stichten.

Boekbeoordeling van Kinderlectuur voor de Zondagsschool door de Commissiën van "Jachin", 1933

Auteur: W.G. van de Hulst

Titel: Ouwe Bram

Druk: 9

110 blz.

Die "Ouwe Bram" wordt nooit oud. Het is nu bijna vijf en twintig jaar geleden, dat dit werk, een van de eerstelingen van Van de Hulst, door onze Nederlandsche Zondagsschoolvereeniging werd bekroond en thans is de negende druk verschenen. Het boekje verdient dit succes ten volle. Voor 11 jaar. Warm aanbevelen.

Boekbeoordeling in Kind en Zondag, 1933

Auteur: W.G. van de Hulst

Titel: Ouwe Bram

Druk: 10

110 blz.

jongensboek; geschikt voor een leeftijd van 10-14 jaar; algemeene strekking. Korte inhoud: Ouwe Bram, die in het huisje bij de plassen woont, wordt door iedereen voor een zeer geheimzinnig persoon gehouden. Maar Ouwe Bram heeft dan ook heel wat meegemaakt. Wilde jongens hadden den oude zijn dochter verbrand! Wilde jongens hadden zijn kindje verdronken! Wilde jongens hebben tenslotte zijn eigen leven ge-
«ischt! Algemeene op- of aanmerkingen: Een prachtboek! Keurig beschreven is de strijd, die woedt in de ziel van Ouwe Bram. Een boek, dat de jongens zullen verslinden. Bovendien een boek, dat opvoedende waarde heeft. Conclusie: Warm aanbevelen voor Z.S.

Boekbeoordeling van de Ned. Hervormde Zondagsscholenbond op Geref. Grondslag, 1935

Auteur: W.G. van de Hulst

Titel: Ouwe Bram

Druk: 10

110 blz.

Dit boekje werd voor 25 jaar bekroond door de N.Z.V. Dit feit en de herdrukken maken verdere

aanbeveling volledig overbodig.

Boekbeoordeling in Kind en Zondag, 1935

Auteur: W.G. van de Hulst

Titel: Ouwe Bram

Druk: 10

110 blz.

G. K. C. O. 11 t. d. t. 40 cent. Bekroond door de Nederlandsche Zondagsschoolvereeniging. "Ouwe Bram" was een eenzaam overgebleven grootvader, die in zijn leven veel geleden had van "wilde jongens", door wier ondeugende streken zijn dochter en zijn eenig kleinkind, de doofstomme Jenneke, zelfs het leven verloren. Dit bittere levenslot had den oude zonderling gemaakt en hem vooral met haat tegen "die jongens" vervuld. Op de plaats, waar hij na al zijn ellende heengetrokken was, wist niemand van zijn leed en was hij het voorwerp van bespotting, plagerij en vrees, doch ook van medelijden. Veel had hij te verdragen van den onbezonnen Hein Hoevers en den kwaadwilligen "Rooien Rinus". In dat donkere hart drong langzamerhand het schijnsel des Evangelies door. Eindelijk stierf "Ouwe Bram" volstrekt niet als een "heldere brief", maar toch zóó, dat men hem naar den aard der liefde behouden achtte. Taal en stijl zijn uitnemend verzorgd. De verhaaltrant is zeer boeiend. 't Is alles uit het leven en naar het leven geschetst. De schrijver heeft bedoeld, tot alle ondeugende jongens te zeggen, dat ze toch nooit oude, zonderlinge mensen zullen plagen. Waarlijk geen overbodige vermaning. Het sterfbed van "Ouwe Bram" is wel geidealiseerd. Dit boekje met zijn mooien omslag en sprekende plaatjes, heeft uitnemende eigenschappen en biedt voortreffelijke leeringen. Wij bevelen het van harte aan. Onder Gods zegen kan het veel nut stichten.

Boekbeoordeling van Kinderlectuur voor de Zondagsschool door de Commissiën van "Jachin", 1935

Auteur: W.G. van de Hulst

Titel: Ouwe Bram

Druk: 11

110 blz.

G.K.C.O. (Cartonnen band). 11 t.d.t. (Bekroond door de Nederlandsche Zondagsschoolvereeniging). Met tekeningen van Isings. "Ouwe Bram" was een eenzaam overgebleven grootvader, die in zijn leven veel geleden had van "wilde jongens", door wier ondeugende streken zijn dochter en zijn eenig kleinkind, de doofstomme Jenneke, zelfs het leven verloren. Dit bittere levenslot had den oude zonderling gemaakt en hem vooral met haat tegen "die jongens" vervuld. Op de plaats, waar hij na al zijn ellende heengetrokken was, wist niemand van zijn leed en was hij het voorwerp van bespotting, plagerij en vrees, doch ook van medelijden. Veel had hij te verdragen van den onbezonnen Hein Hoevers en den kwaadwilligen "Rooie Rinus". In dat donkere hart drong langzamerhand het schijnsel des Evangelies door. Eindelijk stierf "Ouwe Bram" volstrekt niet als een "heldere brief", maar toch zóó, dat men hem naar den aard der liefde behouden achtte. Taal en stijl zijn uitnemend verzorgd. De verhaaltrant is zeer boeiend. 't Is alles uit het leven en naar het leven

geschetst. De schrijver heeft bedoeld, tot alle ondeugende jongens te zeggen, dat ze toch nooit oude, zonderlinge mensen zullen plagen. Waarlijk geen overbodige vermaning. Het sterfbed van "Ouwe Bram" is wel geidealiseerd. Dit boekje met zijn mooien omslag en sprekende plaatjes, heeft uitnemende eigenschappen en biedt voortreffelijke leeringen. Wij bevelen het van harte aan. Onder Gods zegen kan het veel nut stichten.

Boekbeoordeling van Kinderlectuur voor de Zondagsschool door de Commissiën van "Jachin", 1937

Auteur: W.G. van de Hulst

Titel: Ouwe Bram

Druk: 11

110 blz.

jongens- en meisjesboek; geschikt voor een leeftijd van $\tilde{\pm}$ 10-14 jaar; algemeene strekking. Korte inhoud: In een oud, vervallen, eenzaam huisje woont een man. Het is "ouwe Bram", wiens leven is versomberd en verbitterd. In zijn hart leeft de haat tegen de schooljeugd. De jeugd was indertijd de oorzaak van den dood van zijn dochter en van zijn kleinkind, Jenneke. Veel spot had hij te verduren van de sarrende schooljongens. In zijn huisje leeft hij zijn eenzaam leven. Niemand begrijpt den zonderling, die worstelt met het groote leed van zijn leven. "Rooie Rinus", een baldadige, sluwe slungel, beschuldigt hem van brandstichting, waarvoor hij zelf verantwoordelijk was. Echt teekent de talentvolle schrijver den strijd in het hart van den ouden man, als hij na eenige aarzeling de ondeugende jongens, die met een boot op de plas gingen varen, wil redden van den dood. In zijn hart wordt gestreden tusschen den wrok en den haat eenerzijds en de eischen van het Evangelie anderzijds. Het licht van Gods genade breekt door in zijn ziel en als deze reddingspoging hem straks het leven kost, sterft hij in vrede. Slecht was hij geweest en wreedo, hij voelde dat nu als een bittere pijn, maar de Heere Jezus had hem lief, had hem altijd liefgehad. En als de jongens later langs het nu donkere en verlaten huisje loopen, worden ze stil en ze durven elkaar niet aanzien.

Algemeene op- of aanmerkingen: Talentvol, keurig werk, van blijvende, groote opvoedkundige waarde voor de jeugd. Een boek met een tendenz: laten de jongens toch nooit oude, eenzame mensen plagen, hun leven verbitteren. 't Is werk van Van de Hulst, altijd weer aantrekkelijk, En dan de 11e druk. Dat zegt meer dan genoeg. Het woord Heer en Heere wordt gebruikt. Conclusie: Warm aanbevelen.

Boekbeoordeling van de Ned. Hervormde Zondagsscholenbond op Geref. Grondslag, 1937

Auteur: W.G. van de Hulst

Titel: Ouwe Bram

Druk: 12

106 blz.

Prijs f 1,10; gecartonneerd; geïllustreerd; jongens- en meisjesboek; Strekking: Ouwe Bram is door het leed verbitterd. Onbegrepen is zijn leed, door kwajongens over hem gekomen. Hij schuwt de mensen en koestert haat tegen jongens. Door Gods opzoekende liefde en genade komt er een

beslissende omkeer in zijn leven. Hij overwint de haat en vindt rust en vrede bij de Heere Jezus. Het is een spannend boek, waarin uitkomt het nodigende woord van de Heere Jezus: Komt herwaarts tot Mij, allen die vermoeid en belast zijt, en Ik zal u rust geven. Gebruik van Heer. Conclusie: Goed boek met opvoedkundige waarde. Jammer dat met de herdruk het woord Heer niet is vervangen door Heere.

Boekbeoordeling van de Ned. Hervormde Zondagsscholenbond op Geref. Grondslag, 1948

Auteur: W.G. van de Hulst

Titel: Ouwe Bram

Druk: 13

106 blz.

prijs f 1,40; gebonden; geïll.; jongensboek, leeftijd 9-14 jaar. Inhoud: Het verhaal van een oude zonderling, die altijd door de jongens van het dorp wordt geplaagd; de jongens, die niet weten van zijn grote verdriet om zijn kleinkind. Later wordt Ouwe Bram verdacht van diefstal en brandstichting. Wanneer hij zijn leven waagt voor de jongens wordt hij ziek van inspanning. Op zijn sterfbed komt hij tot berouw. Gebruik van Heer. Conclusie: Een prachtig boek. Eendoordeel: warm aanbevolen.

Boekbeoordeling van de Ned. Hervormde Zondagsscholenbond op Geref. Grondslag, 1951

Auteur: W.G. van de Hulst

Titel: Ouwe Bram

Druk: 14

109 blz.

prijs f 1,30; gebonden; jongensboek. Inhoud: De zonderlinge "ouwe Bram" wordt van diefstal en brandstichting verdacht. Rooie Rinus is de dader en Hein Hoevers weet ervan. Na een woordenwisseling brengt hij de zaak uit. Ouwe Bram heeft veel verdriet gehad van "kwajongens", door wier toedoen dochter en kleindochter ongelukkig om het leven kwamen. Toch redt hij uit de plas drie kwajongens en kort daarna sterft hij. Strekking: Strijd van goed en kwaad in het hart van "kwajongens". Wekt begrip voor zonderlinge mensen, die hun geheim meedragen. Gebruik van Heer. Conclusie: Een boeiend jongensboek. Wie kent "ouwe Bram" niet? "Veertiende druk" en "bekroond" zeggen ook wel iets. Godsdienstig oppervlakkig. Eendoordeel: aanbevolen.

Boekbeoordeling van de Ned. Hervormde Zondagsscholenbond op Geref. Grondslag, 1954

Auteur: W.G. van de Hulst

Titel: Ouwe Bram

Druk: 14

109 blz.

Ouwe Bram, door W.G. van de Hulst, is al aan de 14e druk! Ouwe Bram woont eenzaam en verlaten in een geheimzinnig huisje. Zijn naam heeft geen goede klank en men vertelt wonderlijke dingen over hem. De ware geschiedenis over Bram kent echter niemand. Wat hij meegemaakt heeft vertelt dit sympathieke boek. (Vla-b, J, (P) - Callenbach - geb. f 1,30).

IDIL-gids voor de jeugdlektuur, 1954-55

Auteur: W.G. van de Hulst

Titel: Ouwe Bram

Druk: 15

106 blz.

prijs f 1,35; gebonden; jongensboek. Inhoud: Ouwe Bram woont heel alleen in een oud hutje aan de plas. Hij wordt door een groot verdriet gekweld. Onschuldig wordt hij gevangen genomen, maar later weer vrijgelaten, als de schuldige bekend wordt, Toch blijft hij een geschuwde, die tenslotte eenzaam sterft na 't redden van drie jongens. Strekking: Je kunt als kind zo heel veel leed veroorzaken. Kijk daarom altijd uit wat je doet, Wees vooral eerlijk en oprecht, want je mag het kwade niet doen en nog minder verbergen: dat geeft altijd wroeging. Voor het bedreven kwaad is er vergeving bij de Heere Jezus te vinden. Gebruik van Heer. Conclusie: Jammer, dat er geen Heere geschreven is. We hopen, dat een volgende druk dat wel zal doen: Dan is het zeer warm aan te bevelen om de goede sfeer, de mooie psychologische gedachten en vooral om de Evangelieprediking. Eindoordeel: aanbevolen.

Boekbeoordeling van de Ned. Hervormde Zondagsscholenbond op Geref. Grondslag, 1956

Auteur: W.G. van de Hulst

Titel: Ouwe Bram

Druk: 16

105 blz.

prijs f 1,45; gebonden; jongensboek, 9-12 j. Inhoud: Ouwe Bram heeft een teruggetrokken leven. Door de baldadige jeugd wordt hij niet met rust gelaten. Draagt groot leed met zich mee; heeft nl. vroeger een dochttertje verloren. Strekking: Leven van een teruggetrokken eenzellig mens. In christelijke geest beschreven. Gebruik van Heer. Conclusie: Een boekje, dat onze jongens graag zullen lezen, maar ook voor meisjes wel geschikt. Vlotte, levendige beschrijving zoals we van v. d. Hulst gewend zijn. Eindoordeel: warm aanbevolen.

Boekbeoordeling van de Ned. Hervormde Zondagsscholenbond op Geref. Grondslag, 1958

Auteur: W.G. van de Hulst

Titel: Ouwe Bram

Druk: 17

108 blz.

prijs gebonden f 1,55; jongensboek. Inhoud: De zonderlinge "Ouwe Bram" wordt verdacht van diefstal en brandstichting. Rooie Rinus, de dader, eist geheimhouding van Hein Hoevers, die de dader kent. Ouwe Bram heeft veel verdriet gekend. Door toedoen van jongens kwamen zijn dochter en kleinkind om het leven. Toch redt hij uit de plas 3 jongens, die in nood verkeerden. Door de kou en de te grote inspanning sterft hij. Strekking: De strijd tussen goed en kwaad in het hart van kinderen. Gebruik van Heer. Conclusie: Een boeiend boek, godsdienstig oppervlakkig. Eindoordeel: aanbevolen.

Boekbeoordeling van de Ned. Hervormde Zondagsscholenbond op Geref. Grondslag, 1961

Auteur: W.G. van de Hulst

Titel: Ouwe Bram

Druk: 17

108 blz.

16 t.d.t., G.K.C.B., J. 9-15 j., (zie B.B. 1951, '54, '56 en '58). Warm aanbevolen.

Boekbeoordeling van Kinderlectuur voor de Zondagsschool door de Commissiën van "Jachin", 1961

Auteur: W.G. van de Hulst

Titel: Ouwe Bram

Druk: 19

108 blz.

prijs gebonden f 2,35; jongensboek, leeftijd 10-14 jaar. Inhoud: Oud man, verbitterd door leed dat hem door jongens aangedaan is, wordt dwars gezeten, vals beschuldigd en geplaagd. Tenslotte redt hij enkele jongens van verdrinking. Dat kost hem het leven, maar breekt ook de haat en verbittering in zijn hart. Gebruik van Heer. Conclusie: Op meesterlijke wijze verteld. Tot het einde spannend. Godsdienstig en vooral ook paedagogisch goed. Eindoordeel: warm aanbevolen.

Boekbeoordeling van de Ned. Hervormde Zondagsscholenbond op Geref. Grondslag, 1967

Auteur: W.G. van de Hulst

Titel: Ouwe Bram

Druk: 20

108 blz.

prijs gebonden f 4,25; geschikt voor jongens en meisjes, leeftijd 10-14 jaar. Inhoud: Buiten het dorp woont een oude man, waar niemand goed hoogte van kan krijgen. Hij lijkt een zonderling. Met de jeugd kan hij niet zo best overweg. Ze plagen hem nog al eens. Erg is het als ze hem van

brandstichting verdenken. Daar heeft hij part noch deel aan. De oorzaak van zijn zonderling gedrag wordt opgehelderd, wat een heel andere kijk op deze man geeft. Zijn werkelijke aard komt uit in het redden van een paar jongens van de verdrinkingsdood, wat echter voor deze oude man teveel wordt. Conclusie: Een van de beste boekjes van wijlen de heer Van de Hulst. Wat kan hij toch goed vertellen. Graag zullen de jongens en meisjes dit boeiende verhaal lezen, wat een goede strekking heeft. We vinden het jammer, dat de aanduiding Heer in plaats van Heere een enkele keer voorkomt. Maar dat neemt niet weg dat we om de inhoud en de manier van vertellen dit boekje graag aanbevelen. Eindoordeel: aanbevolen.

Boekbeoordeling van de Ned. Hervormde Zondagsscholenbond op Geref. Grondslag, 1973

Auteur: W.G. van de Hulst

Titel: Ouwe Bram

Druk: 24

109 blz.

Geschikt voor jongens van 10 jaar en ouder. Inhoud: Hein, Jaap en Huug hebben er plezier in de Ouwe Bram te plagen en uit te schelden. Daarnaast speelt rooie Rinus een gemene rol; hij scheldt Bram uit voor "duitendief". Als de boerderij van Dorrestein in vlammen opgaat, staat Ouwe Bram onder zware verdenking. Dominee Larens doet zijn uiterste best voor Bram, in het bijzonder als Bram bijna verdrongen is, wanneer hij een paar jongens het leven gered heeft. De eeuwige vrede daalt in Brams hart, als hij voor goed het moede hoofd neerlegt. Conclusie: Een oud boekje (1e druk in 1909) dat het nog altijd goed doet. Het doet soms wat nostalgisch aan. Godsdienstig heeft het een goede inhoud, waar we volledig kunnen achter staan. Taal en stijl zijn goed. Eindoordeel: nog steeds warm aanbevolen.

Boekbeoordeling van de Ned. Hervormde Zondagsscholenbond op Geref. Grondslag, 1984

Auteur: W.G. van de Hulst

Titel: Ouwe Bram

Druk: 25

108 blz.

gebonden, geïllustreerd, geschikt voor jongens van 10 jaar en ouder, prijs ƒ 7,75. Inhoud: Buiten het dorp woont een oud man. Ouwe Bram, zo wordt hij genoemd. Het is een zonderling man, die met de jeugd niet best kan omgaan. Hij wordt nog al eens geplaagd. Hij wordt van brandstichting verdacht, waar hij part noch deel aan heeft. Wie hij werkelijk is komt tot uiting als hij een paar jongens redt van de verdrinkingsdood. Helaas is dit voor Bram te veel geweest. Conclusie: Evenals Jaap Holm en zijn vrienden, een pracht boek. Voldoet aan al de beoordelingseisen, alleen, en dat is jammer, wordt het woord Heer gebruikt. Eindoordeel: warm aanbevolen. J. ten Berge

Boekbeoordeling van de Ned. Hervormde Zondagsscholenbond op Geref. Grondslag, 1988
